Самостійна робота. Синоніми та антоніми

20 хв · 12 балів · уміння: Розпізнавати слова, які не належать до синонімічного ряду; Добирати пари антонімів серед слів і паронімів; Впорядковувати міркування про синонімічний ряд або антоніми багатозначних слів; Співвідносити термін теми з прикладом; Визначати вид синонімів чи антонімів за прикладом; Аналізувати твердження про синоніми та антоніми

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якому рядку НЕ всі слова є синонімами? (1 б.)

А) курйозний, смішний, комічний, кумедний
Б) гойдаються, коливаються, хитаються, колихаються
В) сміливий, хоробрий, відважний, мужній
Г) багряний, пурпуровий, кармінний, лимонний

2. Оберіть усі пари слів, які є антонімами. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) мовознавець, лінгвіст
Б) жорстокий, ніжний
В) весело, сумно
Г) дипломат, дипломант
Д) темний, світлий

3. Розташуйте речення так, щоб вони утворили зв’язний текст. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Тому саме з ним зіставляють значення інших слів ряду.
Б) Синонімами називають близькі за значенням слова.
В) Серед них стрижневим є слово іти, бо воно стилістично нейтральне.
Г) Наприклад, до слова іти близькими є прямувати, крокувати, чимчикувати.

4. Установіть відповідність між поняттям і прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. синоніми	А. пекло, рай
2. антоніми	Б. музичний, музикальний
3. фразеологічні синоніми	В. пливти, пливе, пливуть
4. пароніми	Г. горизонт, обрій, небосхил
	Д. ні пари з уст, як води в рот набрав

5. Установіть відповідність між прикладом і мовним явищем. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. століття, сторіччя	А. контекстуальні антоніми
2. суха тканина, мокра тканина	Б. тотожні синоніми
3. суха розмова, тепла розмова	В. синоніми з різним стилістичним забарвленням
4. базікати, говорити	Г. антоніми до прямого значення слова

	Д. антоніми до переносного значення слова

6. Яке твердження про синоніми та антоніми правильне? (2,5 б.)

А) Фразеологізми не можуть вступати в синонімічні зв’язки.
Б) Синонімічний ряд може об’єднувати слова різних частин мови.
В) Антоніми переважно належать до однієї частини мови й об’єднуються в пари.
Г) Синоніми завжди тотожні за значенням і не мають відтінків.

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якому рядку НЕ всі слова є синонімами? (1 б.)

А) дім, будинок, домівка, хата
Б) швидкий, прудкий, хуткий, повільний
В) говорити, розмовляти, казати, мовити
Г) красивий, вродливий, гарний, пригожий

2. Оберіть усі пари слів, які є синонімами. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) вертоліт, гелікоптер
Б) уява, уявлення
В) родина, сім’я
Г) процент, відсоток
Д) пекло, рай

3. Розташуйте речення так, щоб вони утворили зв’язний текст. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Отже, антонім добирають до того значення, у якому слово вжито.
Б) Те саме слово в словосполученні суха розмова має інший антонім, теплий.
В) Багатозначні слова можуть мати антоніми для різних значень.
Г) Так, слово сухий у словосполученні суха тканина має антонім мокрий.

4. Установіть відповідність між поняттям і прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. ряд лексичних синонімів 2. фразеологічні антоніми 3. контекстуальні антоніми 4. фразеологічні синоніми	А. вітер, легіт, бриз, буревій Б. мед, правда (Не той друг, хто медом маже, а той, хто правду каже) В. як віл, як звір, як проклятий Г. дипломат, дипломант Д. хоч греблю гати, як кіт наплакав

5. Установіть відповідність між прикладом і мовним явищем. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. краєвид, пейзаж 2. холодна вода, гаряча вода	А. тотожні синоніми Б. пароніми

3. холодне серце, гаряче серце 4. хотіти, жадати	В. антоніми до прямого значення слова Г. антоніми до переносного значення слова Д. синоніми з різними відтінками значення

6. Яке твердження про синоніми та антоніми правильне? (2,5 б.)

А) Слова синонімічного ряду належать до однієї частини мови, а стрижневе слово зазвичай стилістично нейтральне.

Б) Антоніми утворюють синонімічні ряди зі стрижневим словом.

В) Синоніми можна добирати лише до одного, основного значення багатозначного слова.

Г) Фразеологічні синоніми завжди тотожні за значенням.

Джерела:

- Українська мова (Авраменко) 10 клас 2018, с. 27
- Українська мова (Авраменко) 10 клас 2018, с. 27, 28
- Українська мова (Авраменко) 10 клас 2018, с. 28
- Українська мова (Авраменко) 10 клас 2018, с. 29
- Українська мова (Авраменко) 10 клас 2018, с. 30
- Українська мова (Авраменко) 10 клас 2018, с. 31
- Українська мова (Авраменко) 10 клас 2018, с. 31, 32
- Українська мова (Авраменко) 10 клас 2018, с. 32, 33
- Українська мова (Авраменко) 10 клас 2018, с. 33